

EESTI KEEL

Emakeele Seltsi ajakiri

1923

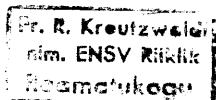
Toimetus:

J. Mark
Peatoimetaja

A. Saareste
Toimetuse sekretär

L. Kettunen

Teine aastakäik

Tartus, 1924

Emakeele Seltsi kirjastus

Sisukord

I. Artiklite juhataja.

A. Eesti ja sugukeelte alalt

Eisen, M. J. Pedja	65
„ Risti- ja sugunimed Tartu-Võru maakonnas 1582	4
Emakeele Seltsi juhatus. [Maa- ja rahvanimede õigekirjutuse reegel]	45
Emakeele Seltsi juhatus ja Õigekirjutuse Sõnastiku redaktsioon. Mõned õigekeelsuse juhised	168
K., L. Tööstus sõna väär tarvitamine	28
Kettunen, Lauri. <i>e</i> muutumine <i>i</i> -ks palataalnasaali ees	70
„ Nüüd-sõna algupäras	166
„ Väike algtäht adjektiivselt tarvitatud erisnimedes	43
M., E. Kirjand 'peastkirjutus'	79
Muuk, E. Mõned õigekirjutusküsimused (<i>hh</i> vöörsõnus; <i>ff</i> ja <i>ss</i> vöörsõnus)	71
„ Välteist ja silbivälteist meie praktilises keeleõpetuses	150
Mägiste, Julius. Etümoloogiseerimiskatseid	33
Ojansuu, Heikki. Lisandus sõna <i>reede</i> etümoloogia juurde	167
Ploompuu, A. „Oli terve aeg haige“. Vastuvaidluseks	80
S., A. Analüüsima, kontrollima	56
„ Kellele, mingit, kuskil	116
„ „Oli terve aeg haige“	56
„ Oli terve aeg haige“. Kaitseks	81
„ Summasid	56
„ Tänudi	55
„ Tööndus	55
Saareste, A. 400-a. vanune keeleline leid Eestis	97, 136
„ Etümoloogilised märkused	10
„ Käsitama ja käsitlema	39
S-te, A. Mineviku partitsiibist	184
Tiitsmaa, A. Kohanimede kirjutamisest	111
„ Kohanimede ortograafiast Eestimaa kaartidel	173
Raamatute ülevaade	
-e. J. Rekkand, Lühikene Eesti keele grammatika	94
J., R. Friedrich Kuhlbars, Uurimised aja- ning haridusloolisel väljal	30
M-k, E. Karjalan kielen opas	63
Puksov, Fr. Jahresbericht der estnischen Philologie und Ge- schichte II	188

S-r, M. Kristjan Jaak Peterson, Laulud, päevaraamat ja kirjad	59
S-te, A. Joh. Aavik, Kirjavahemärkide õpetus	121
Vaas, T. Peeter krahv Mannteuffel, Villem Navi elupäevad	89
„ Leonhard Söerd, Eesti keeles tarvitusel olevate võõrakeelsete sõnade sõnastik	190
Wiget, Wilhelm. Eestlaste „Halbdeutsch“	57

B. Töömait

Jürgens, A. Kirjeldus murdesugemete kogumisest Põltsamaal	24
Kasvandik, H. Murdesugemete kogumisest Põlvas	53
Kettunen, Lauri. Avamissõnad Emakeele Seltsi koosolekul	133
„ Teekond karjalaste juurde	15
M., J. Prof. E. N. Setälä 60-ne aastase sünnipäeva puhul	129
Oras, A. Aruanne murdekorjamisest Viru-Jaagupis	105
Osman, H. Valik murdesõnu Puhjast	110
Parmas, O. Murdesugemaid kogumas Vastseliinas 1922. aastal	47
Raud, A. I eesti keele õpetajate kongress	85, 117, 177
Riisberg, A. Murdekogumisest Koeru kihelkonnas	77
S., A. Ühesteistkümnes üleskutse	125
Saareste, A. Algavaks aastaks	1

C. Varia

Prof. dr. E. N. Setälä näopiit	128—9
Toimetusele saadetud kirjandus	95, 126
Õiendused ja parandused	128

II. Sõnajuhataja

1. Eesti ja sngukeeled

Haapsalu 14	kylpeillä s. 38	laimi, s. 10—11	Päde 65
Antsuri 15	kylpeyt(y)ä s. 38	laitma 11	reede 167—8
einam 14	kylpeä s. 38	leduma 34—5	rätsep 14
Ellamaa 141	kylpy s. 38	liduma 34 - 6	Rõuma 141
ennist 167	kylpöä s. 88	ning 146	sarap 14
güga - gilbe li. 38	kyloetti s. 38	nüüd 166	summasid - summe 56
igüügine 11	kyly karj. 38	ohelas 13	sundima 147
ja 146—7	kümblesma 37—8	ohelik 12—14	sundija 147
jaluts 13	küm(m)eldama 37—8	ohilõig 13	Surju 14—5
Jäärtse 14	käsitama 39—43	Paimre 14	teotama 10, 12
Kiideva 15	käsittema 39—43	peats 14	tigu 'Schmutz' 11
Kirjand 79—80	käsitsema 43	Pede	tigu(ne)ma 12
Kiidepæ	käsitü 42	Pedä 65	Turapa 14
Koivajõgi 69	käsitus 39—43	Pedja 65—70	Turvalepa 14
Kuie 16	Kääsla (Keesla) 14	pledima 34—5	tänavu 56
Kullamaa 141	laimama 10—2	ponduma 36—7	täno 55—6
kutsua, s. 35	laimatus 11	ponnutama 36—7	tämudi 55—6
kutsuma 35	laimea, s. 11 (joo-neal.)	punduma 36—7	tänudi 55—6
kuucu- karj.		punduma 36—7	tööndus 55
külbet veps. 38		pundzuma 36—7	tööstus 28—30, 5

<i>tsülpeemää</i> vadj. 38	<i>upakil(e)</i> 33	<i>uppima</i> 33	<i>upsakas</i> 33—4
<i>tsülvettämmää</i> vadj. 38	<i>upikala</i> 33	<i>uppimainen</i> s. 33	<i>Hüdruma</i> 141—2
<i>Ubasalu</i> 141	<i>upitama</i> 33	<i>uppimielinen</i> s. 33	<i>veli</i> 146
	<i>upp, g. upi - upu</i> 33	<i>uppiniskainen</i> s. 33	<i>veski</i> 149
			<i>Ärma</i> 136

2. Muud keeled

<i>glaima</i> lät. 11	<i>glēme(sis)</i> lät. 11	<i>kwieziū</i> leed. 35	<i>næcmu</i> 34—5
<i>glaini</i> lät. 11	<i>glēms</i> lät. 11	<i>laiminu</i> leed. 12	<i>næemamb</i> 34—5
<i>glaimoht</i> lät. 11	<i>kwēcziū</i> leed. 35	<i>punte</i> lät. 37	<i>summus</i> lad. 34
<i>glembu</i> leed. 11	<i>kwecziū</i> leed. 35	<i>puntū</i> leed. 36	<i>upama'</i> sanskr. 34

III. Häälikute ja sõnasugemete juhataja

<i>e - i</i> I silbis 35	<i>hi > he</i> (teises silbis) 13	<i>m - v - p</i> 38	ss võõrsõnus 76—7
<i>e(η) < i(η)</i> 70-1	<i>ī</i> intervok 27	<i>mb: mm</i> 28	- <i>sta</i> kohanime-des 137
<i>ff</i> võõrsõnus 76-7	<i>ks</i> 27, 78	- <i>n</i> gen. ja akus. 148—9	- <i>t, -d, -tet, -det</i> 184—7
- <i>gi</i> asesõnades 116—7.	- <i>le, -lle</i> 27	- <i>ng</i> 13	- <i>tud, -dud</i> 184-7
<i>h-</i> sõna algul 78, 147—8.	<i>li</i> 27	- <i>nud - -nd</i> 184—7	- <i>us</i> 28
<i>h</i> 28	<i>li > il</i> 78	<i>ri</i> 28	<i>v</i> 149
<i>hh</i> võõrsõnus 71—6.	<i>m̂ - mm̂</i> 37	<i>si</i> 28	

IV. Sisujuhataja

<i>Adverbiaal</i> 56, 80—5	<i>diftonginemine, lühikeste vokaalide</i> 108	<i>keelearendamise põhimõtteist</i> 123—4, 184—7	<i>käänamisalused</i> 180
<i>adverbide eriline arenemine</i> 167	<i>erisnimed</i> 43—6	<i>kirjandusloo käsitus</i> 86—7	<i>laenudest</i> 81—82
<i>allat -le, -lle</i> 27	<i>foneetika õpetuse sihtjooned ja terminoloogia</i> 87-8	<i>kirjandusloo õpperaamatud</i> 87	<i>lausejaotus</i> 118
<i>apostroofi tarvitamine</i> 171	<i>grammatikad</i> 177, 181.	<i>kirjavahemärkidest</i> 121 - 5	<i>lauseliigete jaotus</i> 118
<i>arvõnade kokkukirjutamisest</i> 173	<i>häälikajaloolised teated</i> 105—9	<i>kohanimed</i> 65—70, 103—4, 111—6, 140 - 6, 173—7	<i>lõppkadu</i> 149
<i>balti-saksa keel</i> 57—9	<i>illatiiv</i> 106	<i>komparatiiv</i> 106	<i>murdesõnade nimestikud</i> 55, 79, 109, 110, 125 - 6
<i>bibliograafia</i> 188—90	<i>imperfekt</i> 27	<i>konditsionaal</i> 27	<i>murdeuurimine</i> 47—53, 53—5, 77—9, 105—10
<i>deklamatsioon</i> 119	<i>imperf. plur.</i> 3. pers. 78	<i>konjugatsioon</i> 117—8	<i>objekt</i> 84
<i>deklatsioon</i> 117—8, 168—73, 177, 179, 180.	<i>kaasaütlev</i> k. 149	<i>konsonantühend sõna algul</i> 27	<i>palatalisatsioon</i> 108
<i>diftongid</i> 28, 109	<i>karjalased</i> 15—24	<i>käänamine, vt. deklinatsioon</i>	<i>pärisnimed, vt. erisnimed</i>
<i>diftongid l-s silbis</i> 79	<i>keelejalugu eesti keele õpetuses</i> 88		<i>partitiiv</i> sng. 27, 78
			<i>partitiiv aja tähenduses</i> 167

<i>partits. akt. -nud</i>	<i>ristinimed</i> 4—10, 101	<i>tehtavik</i> 109	<i>võõrsõnad</i> 190—2
27, 106, 184		<i>terminid, gram-</i> <i>matika</i> 89, 118	<i>võõrsõnade õige-</i> <i>keelsus</i> 56—7
<i>partits. pass.</i>	<i>silbivälde</i> 150 jj.	<i>transl. ks</i> 27	<i>õigekeelsusest</i> 168—173, 185
<i>-(t)ud, (d)ud</i>	<i>sisekadu</i> 109, 149	<i>vokaalharmoo-</i> <i>nia</i> 149	<i>õpetamissihist,</i> <i>eesti keele</i> 85
184—7		<i>vokaalid, pikad</i> 28	<i>õppekavad, eesti</i> <i>keele</i> 118—9, 120
<i>passiivipreesens</i>	<i>sõnaõpetus</i> 117—8	<i>välte</i> 150—66	
27	<i>sugunimed</i> 4—10, 136—40	<i>võõrasmõjudest</i> <i>keeles</i> 82	
<i>pikad vokaalid</i>	<i>sugunimede dek-</i> <i>lineerimine</i>	<i>võõrkeelsed su-</i> <i>gunimed</i> 171—1	
79, 108—9	168—73		
<i>pikenemine, lü-</i> <i>hikeste vokaal-</i> <i>ide</i> 108			
